

Østre Landsret har haft at raade over. Var det ikke bedre ikke at forøge de faste Dommeres Tal i Østre Landsret, men lade den beholde de konstituerede Dommere, altsaa forlænge Retsplejelovens § 1043, 1ste Stk., jfr. Lov 1. Maj 1923 § 13, indtil videre. Disse konstituerede Dommere har deres store Betydning som Led i Dommeruddannelse, og i denne Sammenhæng vil jeg ogsaa opfordre den højtærede Minister til at have sin Opmærksomhed henvendt paa, at vore Dommere faar den bedst mulige og mest alsidige Uddannelse. Det er et historisk Faktum, at her i Danmark har man som Regel hentet Dommerne ved de kollegiale Retter, hvorfra de avancerer til Højesteret, fra Justitsministeriet, det juridisk fineste af Ministerierne. Uden at ville forklejne det høje Justitsministerium maa jeg sige, at der er dog ogsaa andre Folk paa Bjerget. Ude i det praktiske Liv sidder der Landet over, i By og paa Land, mange udmærkede Mænd, som baade har deres Teori og deres Praksis i Orden, saa kunde der ikke være Grund til at pille lidt ved dette justitsministerielle Monopol, som ogsaa jeg personlig har haft den Ære at støde paa, og ikke paa nogen behagelig Maade — ikke under den nuværende Justitsminister —, og underkaste det en Revision?

Man sagde i gamle Dage: Vi er nødt til at give de Folk, som gaar ind i Justitsministeriet, Løfte, stiltiende eller udtrykkeligt, om Avancementsmuligheder, give de justitsministerielle Embedsmænd en privilegeret Stilling fremfor andre Ansøgere, selv om disse er lige saa godt eller bedre kvalificerede (Modsigelse). Jo, saaledes har Forholdet været tidligere, højtærede Justitsminister, men det er jo kun godt, hvis De har faaet udryddet dette som andre Misbrug. Saadan har Forholdet været. De har faktisk kunnet regne med denne privilegerede Avancementsmulighed, naar det drejede sig om Besættelse af Dommerembeder. Det synes jeg, der er Grund til at komme bort fra. Det vilde ogsaa give en mindre ensidig Uddannelse. Thi selv om man faar ypperlige Jurister fra Justitsministeriet, forekommer det mig ikke heldigt i saa overvældende Grad at hente Dommerne derfra. Det er givet, at man ved at konstituere Dommere i det Omfang, som man hidtil har kunnet gøre det ved Landsretterne, skaffer dem en praktisk Uddannelse, som jeg ikke synes, Justitsministeren som god juridisk Pædagog, i alt Fald ikke uden megen Betænkelse, maa kunne gaa med til at afskaffe.

Paa et Punkt vil jeg ikke følge den højtærede Minister. Jeg vil ikke være med

til at give ham Ret til at konstituere Dommere i Højesteret. Det har man ikke gjort hidtil. Skulde saa mange Højesteretsdommere blive syge eller faa andet Forfald, at man ikke kan faa det fornødne Antal Højesteretsdommere til at dømme i en Sag, saa har man jo den Udvej at tilkalde nogle Landsdommere. Hvorfor saa give Justitsministeren Ret til at konstituere en Mand? Ganske bortset fra, at hvis en Mand flere Gange har været konstitueret ved Højesteret, og der ikke har været noget at sige paa ham, er det vanskeligt at komme udenom ham ved fremtidig Besættelse af Dommerembeder ved Højesteret.

Saa er der Spørgsmaalet om Tilkaldelse af Underrettsdommere ved rejsende Landsretter. Efter hvad jeg lige har sagt om den Værdi, jeg tillægger Underrettsdommerne ude i Landet, vil det forstaas, at jeg ikke er uvenlig stemt overfor en saadan Tanke. Jeg kan nok se, at der kan anføres meget imod den, det kan maaske se ud som en Sammenblanding af Landsret og Underret, men det er jo ikke i alle Tilfælde, det er kun ved Landsretten som 1ste Instans, ikke som Appellinstans, man efter Forslaget faar Lov til at tilkalde Underdommere. I og for sig har jeg altsaa megen Sympati for Forslaget og vil gerne optage en velvillig Forhandling derom i Udvalget. Men her er ogsaa et Punkt, hvor jeg gerne vil høre Landsretternes Mening, om det vil være heldigt at give rejsende Landsretter, som derved kunde forøges i betydelig Grad, Lejlighed til at supplere sig med en saadan Underdommer.

Et Forslag, som virker umiddelbart tiltalende, naar man læser det, er Forslaget om at give Hjemmel til at tilkalde sø- og handelskyndige Læggdommere til Landsretterne i 1ste Instans. Men helt uden Betænkelse er dette vistnok ikke, og jeg vil derfor bede den højtærede Justitsminister forelægge det kommende Udvalg en Udtalelse fra Landsretterne og fra Sø- og Handelsretten, om de mener, en saadan Ordning vilde være en praktisk god og heldig Løsning, om der ikke kunde findes en anden, som vilde virke nok saa godt. Jeg er ganske enig med den højtærede Justitsminister, naar han ikke gaar med til at oprette særlige tekniske Domstole. Det finder jeg ikke, der er tilstrækkelig Anledning til.

Nogle andre Punkter er draget frem af foregaaende Talere, som jeg bliver nødt til ganske kort at beskæftige mig med. Tilfældet Thorup-Sagen har jo rejst det Spørgsmaal, dels om Justitsministeren efter